

Abstrakt

Předkládaná práce srovnává vzdělávací systémy Česka, Bosny a Hercegoviny, Chorvatska a Srbska v období celospolečenské transformace po pádu komunistických režimů roku 1990. Výběr zemí je dán jejich společnou historickou zkušeností, blízkými socioekonomickými poměry a sdílenou vizí nevyhnutelné demokratizace a evropské integrace (v Srbsku po roce 2000). V diachronní části komparace je hlavní důraz kladen na rozbor ústavního zakotvení vzdělávání, školské legislativy a vládních a ministerských strategických dokumentů. V tomto ohledu se čtveřice zemí nebývale podobá; ústavy se vzdělávání dotýkají jen okrajově, zato příslušné zákony jsou značně rozsáhlé a obměňují se stejně často jako volení zástupci politické reprezentace. Dlouhodobé plány rozvoje zprvu slepě kopírovaly evropské reformní trendy, poté se více zaměřily na konkrétní opatření v místních podmínkách. V synchronní části komparace je zvláštní pozornost věnována současným parametrům školského systému a základní školské statistice na jednotlivých stupních vzdělávání od předprimárního po terciární. Ani zde nejsou zřetelné výraznější odchylky, byť jednotlivé země si uchovávají jistou míru specifik. Zásadnější rozdíly jsou patrné jen u výkonnosti a efektivity systémů, dostupnosti a dopadů jimi poskytovaného vzdělávání.

Klíčová slova

srovnávací analýza, vzdělávací systém, transformace, Bosna a Hercegovina, Česko, Chorvatsko, Srbsko